

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਅੱਗੇ, ਖੋਸਲਾ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੇ.ਜੇ.

ਮੈਸਰਜ਼ ਚਮਨ ਲਾਲ ਲੂਨਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਡੋਮਿਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1949 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 9 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947, ਧਾਰਾ 8 - ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਅਰਥ - ਧਾਰਾ 8 (i) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ, ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ - ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਸਮੱਗਰੀ -15 ਅਗਸਤ 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਜੁਆਇੰਟ ਡਿਫੈਂਸ ਕੌਂਸਲ ਆਰਡਰ, 1947—ਮਿਲਟਰੀ ਸਟੋਰ, ਧਾਰਾ 8 ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ— ਕਲਾਜ਼ 8, ਕੀ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਰੀ ਕੰਟਰੈਕਟਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਫਰਮ ਸੀ ਐਲ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 1945 ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤਹਿਤ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਮਿਲਟਰੀ ਡੇਅਰੀ ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਚਾਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੰਡ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਹੋਈ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ। 10 ਅਗਸਤ 1948 ਨੂੰ, ਫਰਮ ਸੀ ਐਲ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਅਤੇ 8 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬ-ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮਿਨੀਅਨ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ।

Checked, Compared and authenticated by Happy Garg, Translator

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 8 (i) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ, ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦਿਨ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਵਜੋਂ ਜੀਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਣਡਿਸਚਾਰਜ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਵੰਡਣ ਵਿਚ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਲੋਕ ਨਾਥ (1), ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤ; ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦਾ ਸੂਬਾ ਬਨਾਮ ਮਿਦਨਾਪੁਰ ਜ਼ਿਮੀਂਦਰੀ ਕੰਪਨੀ (2), ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ।

ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਾਰਾ ਇੱਕ ਮਿਲਟਰੀ ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਚਾਰੇ ਨੇ ਮਿਲਟਰੀ ਸਟੋਰਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ। ਮਿਲਟਰੀ ਸਟੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਹਨਾਂ ਸਟੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਡੋਮੀਨੀਅਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮਿਲਟਰੀ ਫਾਰਮਜ਼, ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਚਾਰਾ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਇਸ ਚਾਰੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਲਟਰੀ ਫਾਰਮ, ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਚਾਰੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਠੇਕਾ ਸਿਰਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਿਰਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

Checked, Compared and authenticated by Happy Garg, Translator

ਇਹ ਵੀ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 8, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਰੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਵਾਕੰਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸਰਸਰੀ ਜਾਂਚ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਣਡਿੱਠੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜੀਵਿਤ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਮਿਤੀ 9 ਫਰਵਰੀ 1949 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਸ ਐਮ ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਇਹ ਅਪੀਲ ਇਕ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਾਲਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕਪੂਰ ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਿੰਦੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਕਈ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਮਿਲਟਰੀ ਡੇਅਰੀ ਫਾਰਮ ਲਈ ਚਾਰੇ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਚਾਰੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ 1945 ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 8(2) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 10 ਅਗਸਤ 1948 ਨੂੰ ਫਰਮ ਚਮਨ ਲਾਲ ਲੂਨਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧੀਨ

Checked, Compared and authenticated by Happy Garg, Translator

ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ, ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਪਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ "ਉਸ ਦਿਨ (15 ਅਗਸਤ 1947) ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀ।"

ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਲਟਰੀ ਫਾਰਮ, ਲਾਹੌਰ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਾਨ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ ਜਿੱਥੇ ਖੋਪ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਆਰਟੀਕਲ 5 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਲਟਰੀ ਫਾਰਮ ਲਈ ਚਾਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਸਟੋਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸੰਯੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ ਆਰਡਰ, 1947 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਾਰੇ ਮਿਲਟਰੀ ਸਟੋਰ ਸਾਂਝੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀ। ਮਿਲਟਰੀ ਸਟੋਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਟੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ 15-8-1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਫ਼ ਮਿਲਟਰੀ ਸਟੋਰ ਹੀ ਸਾਂਝੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ। ਜੁਆਇੰਟ ਡਿਫੈਂਸ ਕੌਂਸਲ ਆਰਡਰ, 1947 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਟੋਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਠੇਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਅਗਲੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਚਾਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਸਟੋਰਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਕਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟਾਇਲ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸਾਮਾਨ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਉਹ ਮਿਲਟਰੀ ਸਟੋਰ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ 'ਮਿਲਟਰੀ ਸਟੋਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਨ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗਾ।

ਆਰਟੀਕਲ 8, ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:

"8 (1) ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ,

(a) ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਬਜਾਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ;

ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਹ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

* * * ਮੈਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ 8(1) ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ

Checked, Compared and authenticated by Happy Garg, Translator

ਹੈ, ਸਾਨੂੰ 15-8-1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦਿਨ ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਜੋਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ 15-8-1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਣਡਿੱਸਚਾਰਜ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਵੰਡਣ ਵਿੱਚ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ 15-8-1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ 'ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਲੋਕ ਨਾਥ ਸਾਹਾ' ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਲ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜੋ ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਸਿਰਫ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਲ ਮਾਰਚ, 1947 ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੈਨੂੰ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਕਸਦ ਰੇਲਵੇ 'ਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ 15-8-1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਤਬਾਦਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਆਰਟੀਕਲ 8(1) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 'ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਬਨਾਮ ਮਿਦਨਾਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਾਂਤ' ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘਰ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਘਰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਮਿਲਟਰੀ ਫਾਰਮ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਹੇ ਚਾਹੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ 1945 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ 15-8-1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਮਕਸਦ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਖੇਤਰੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰਾ ਇੱਕ ਮਿਲਟਰੀ ਫਾਰਮ ਨੂੰ

ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਚਾਰੇ ਨੂੰ ਮਿਲਟਰੀ ਸਟੋਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਿਲਟਰੀ ਸਟੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਹਨਾਂ ਸਟੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਡੋਮੀਨੀਅਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮਿਲਟਰੀ ਫਾਰਮ, ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਚਾਰਾ 15-8-1947 ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਪਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਇਸ ਚਾਰੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮਿਲਟਰੀ ਫਾਰਮ, ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਚਾਰੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਿਰਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ 15-8-1947 ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਿਰਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਬਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 8 (i) ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਰੀ ਕੰਟਰੈਕਟਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ 'ਤੇ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਲਾਜ਼ 8 ਦੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸਰਸਰੀ ਜਾਂਚ ਵੀ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਜੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਟੁੱਟ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜੀਵਿਤ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਦੋ ਡੋਮੀਨੀਅਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ 15-8-1947 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰਾ 15-8-1947 ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅੰਸ਼ਕ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿਖੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰਾਸ਼ੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 1949 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 344 ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਐਫ.ਓ.ਆਰ., ਜਲੰਦੂਰ ਛਾਉਣੀ ਨੂੰ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਲੰਦੂਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

1949 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 63, 64 ਅਤੇ 70 ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਾਲ ਫੌਜੀ ਸਾਮਾਨ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਐਫ.ਓ.ਆਰ., ਜਲੰਧਰ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਫਾਰਮ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜਲੰਧਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ 1949 ਦੇ ਐਫ ਏ ਓ ਨੰਬਰ 9 ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 63, 64 ਅਤੇ 70 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜੋ ਸਮਾਨ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਉਹ ਮਿਲਟਰੀ ਸਟੋਰਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਬੰਧਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਇਸ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ 1950 ਦੇ EFA ਨੰਬਰ 259 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਮਲ ਪੁਆਇੰਟ ਕੁਝ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉੱਤਰੀ ਪੱਛਮੀ ਰੇਲਵੇ, ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਇੱਕ ਰੇਲਵੇ ਗਾਰਡ ਨੂੰ ਬਿਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਧਾਰਕ ਸ਼ਕੁੰਤਲਾ ਦੇਵੀ ਨੇ

Checked, Compared and authenticated by Happy Garg, Translator

ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰੇਲਵੇ ਉੱਤਰ ਪੱਛਮੀ ਰੇਲਵੇ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਧੀਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਦਾਅਵਾ ਗੈਰ-ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਹ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 110, ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 15-8-1947 ਤੱਕ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਹਨ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ ਵਿਖੇ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਰਜਨੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ ਜੱਜ ਨੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰੇਲਵੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਅਨੁਛੇਦ 8 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ:

"ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ, ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ।"

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਨਾਲ ਮੈਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਂ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਆਰਟੀਕਲ 8(1), ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਡਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਮੁੱਖ

Checked, Compared and authenticated by Happy Garg, Translator

ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ। ਆਰਡਰ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 8(1) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"8 (1) ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ,

(a) ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਬਜਾਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ;

ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਹ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ, ਸਿਰਫ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹਨ?

ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੀ ਧਾਰਾ 177(1) ਅਤੇ 150 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 177(1) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਨੇੜਿਓਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 177(1) ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

Checked, Compared and authenticated by Happy Garg, Translator

"177. ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ—

(1) ਕਰਜ਼ਿਆਂ, ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਗਲੀ ਅਗਲੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ III ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ -

(a) ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ III ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਣਗੇ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਸੂਬੇ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ

(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ;

ਅਤੇ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਗਲੇ ਪਰ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਇਹ ਕਥਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 177(1) ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 8 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ 'ਉਦੇਸ਼' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 150 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ: -

"150. ਖਰਚਾ ਭਾਰਤੀ ਮਾਲੀਏ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ -

(1) ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮਾਲੀਏ 'ਤੇ ਕੋਈ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੂਬਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਘੀ ਜਾਂ ਸੂਬਾਈ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। "

Checked, Compared and authenticated by Happy Garg, Translator

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 150 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨਜ਼ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, 15 ਅਗਸਤ 1947 ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 295 ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਬਨਾਮ ਦ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਆਫ਼ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਲੈਬਮ, ਸੀਜੇ ਦੁਆਰਾ ਕਹੀ ਗਈ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਲੈਬਮ ਸੀ ਜੇ, ਨੇ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਆਫ਼ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 81 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ “ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼” ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ: -

ਮੈਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਰਾਏ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਬਦ 'ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼' (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ 'ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ') ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੱਸ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਹਰੇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। "

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਇੰਦਰਾਜ਼ I ਫੈਡਰਲ ਲੈਜਿਸਲੇਟਿਵ ਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 175 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੈਬਮ, ਸੀਜੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, 71 CLR 237 ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਹਰੇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੇ ਖਰਚੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਐਂਟਰੀ I, ਲਿਸਟ I ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਾਮਲੇ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਬਣ ਗਏ ਸਨ।

ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 6(1), ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਨਵੇਂ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਉਸ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੀ ਸੰਚਾਲਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਐਂਟਰੀ I, ਸੂਚੀ I, ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਉਸ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ।

Checked, Compared and authenticated by Happy Garg, Translator

ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(1) ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਮੁਨਾਸਬ ਜਾਪੇ, 15 ਅਗਸਤ 1947 ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਵੇਂ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਮਹਾਮਹਿਮ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਡੋਮੀਨੀਅਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡਣ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਬਲਾਂ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ।

ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਨੇ 11 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ ਆਰਡਰ, 1947 ਬਣਾਇਆ, ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਿਫੈਂਸ ਆਰਡਰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1948 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਅਗਲੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡਿਫੈਂਸ ਆਰਡਰ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 8 ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ-

(a) ਡੋਮੀਨੀਅਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਦੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਫੌਜਾਂ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ;

(ਅ) ਅਜਿਹੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਬਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ, ਤਬਾਦਲੇ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ;

(c) 15 ਅਗਸਤ 1947 ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਇਨ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਪਲਾਂਟ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਅਤੇ ਸਟੋਰਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਅਤੇ ਅੰਦੋਲਨ, ਭਾਰਤੀ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ;

* * *

* * *

(f) ਦੋ ਡੋਮੀਨੀਅਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ, ਭੋਜਨ, ਕੱਪੜੇ, ਡਾਕਟਰੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਅਤੇ ਸਾਜੋ-ਸਾਮਾਨ ਲਈ ਆਮ ਪ੍ਰਬੰਧ;

* * *
* * *

ਡਿਫੈਂਸ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਦੋਵਾਂ ਡੋਮੀਨੀਅਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਸੰਯੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਆਰਡਰ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 15 ਫਿਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਆਰਡਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕਮਾਂਡਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਸਹਿਣੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਯੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸੰਯੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੂੰ ਡੋਮੀਨੀਅਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਫੋਰਸਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਬਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ, ਤਬਾਦਲੇ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਆਰਡਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਉਹਨਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ, ਸਿਰਫ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ। ਆਰਡਰ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 3(2) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਡਿਫੈਂਸ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਯੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੌਜੀ ਪਲਾਂਟ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਉਪਕਰਣ ਅਤੇ ਸਟੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, 15-8-1947 ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਇਨ ਕਾਊਂਸਿਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਟੋਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਭਾਰਤੀ ਬਲਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਟੋਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸੰਯੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(1) ਨੇ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਮਹਾਮਹਿਮ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਡੋਮੀਨੀਅਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡਣ ਅਤੇ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਬਲਾਂ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਲਈ

Checked, Compared and authenticated by Happy Garg, Translator

ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 15-8-1947 ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹੀ ਉਸ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਬਣ ਗਏ ਸਨ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਆਫਿਸ) ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੰਬਰ 14/PO/1054, ਮਿਤੀ 18-6-1947 ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਮਾਹਿਰ ਕਮੇਟੀ ਨੰਬਰ IV ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ 15-8-1947 ਤੱਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ 15-8-1947 ਨੂੰ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ 'ਏ ਕੇ ਗੋਪਾਲਨ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਸਟੇਟ' ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨਿਆ ਸੀ ਜੇ ਨੇ ਪੰਨਾ 38 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ:

"ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਡਰਾਫਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਬਹਿਸ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। "

ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਾਹਿਰ ਕਮੇਟੀ ਨੰਬਰ IV ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਡਿਫੈਂਸ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਨਾਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(1) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰਡਰ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 8(1) ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਖੋਸਲਾ, ਜੋ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਸਿਰਫ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਨ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮੀਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated by Happy Garg, Translator in the Sessions Division, Barnala.

Checked, Compared and authenticated by Happy Garg, Translator